

Програма Розвитку ООН в Україні

ДУ "Інститут економіки та
прогнозування" НАН України

Науково-дослідний економічний
інститут

Інститут економічних досліджень
та політичних консультацій

Національний інститут
стратегічних досліджень

Інститут еволюційної економіки

Центр досліджень науково-
технічного потенціалу та історії
науки ім. Г. М. Доброва

Федерація роботодавців України

Київський національний
університет імені Тараса
Шевченка

Міжнародний центр
перспективних досліджень

CASE Україна

Райффайзен Банк «Аваль»

Укрсиббанк

OTP Bank

Dragon Capital

The Bleyzer Foundation

FOREX CLUB в Україні

Україна: перспективи розвитку

КОНСЕНСУС-ПРОГНОЗ

Випуск 32,
2013 рік

Україна: перспективи розвитку (Консенсус-прогноз) – видання Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, яке готується департаментом макроекономічного прогнозування за сприяння Програми Розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН) в рамках Проекту «Прискорення прогресу в досягненні Цілей Розвитку Тисячоліття в Україні». Публікація стане у нагоді урядовцям, фахівцям центральних та місцевих органів виконавчої влади, науковцям, представникам громадських організацій, усім, кого цікавлять питання соціально-економічного розвитку країни, макроекономічного прогнозування.

Видання підготовлено Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та містить матеріали семінару з макроекономічного прогнозування, який відбувся 5 квітня 2013 року.

Семінари з прогнозування мають на меті підвищення якості макроекономічних прогнозів шляхом експертного обговорення (прогнозів, поточних економічних тенденцій, результатів досліджень), досягнення консенсусу щодо перспективного бачення подальших шляхів розвитку країни та обміну інформацією між основними прогнозуючими організаціями (урядовими установами, міжнародними фінансовими організаціями, науково-дослідними інститутами, аналітичними центрами, недержавними організаціями тощо).

У підготовці випуску брали участь:

Наталя Горшкова
Інна Могілат
Сергій Бокун
Наталія Коваленко
Наталія Сітнікова
Катерина Куріцина
Тетяна Боліла

Електронна адреса: bokun@me.gov.ua, natalia.sitnikova@undp.org.
Контактні телефони: (044) 253-93-29

При використанні матеріалів посилання на джерело обов'язкове.
© Міністерство економічного розвитку і торгівлі України

ЗМІСТ

ОСНОВНІ МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ 2007-2012рр.	4
ДИНАМІКА КОНСЕНСУС-ПРОГНОЗУ 2010-2012рр.	5
СТИСЛИЙ ОГЛЯД КОНСЕНСУС-ПРИПУЩЕНЬ	7
ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2013-2014 РОКИ	8
ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2015-2016 РОКИ (УСЕРЕДНЕНИЙ)	15
РИЗИКИ НА 2013-2014 РОКИ	16
ТАБЛИЦІ	20

«Консенсус-прогноз» – це усереднене значення основних прогнозних показників економічного розвитку України, які розраховані на основі експертних оцінок учасників «Консенсус-прогноз» опитування. Наведений у публікації консенсус-прогноз на 2012-2013 роки розраховано на базі матеріалів, наданих експертами Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, ДУ "Інститут економіки та прогнозування" НАН України, Науково-дослідного економічного інституту, Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, Національного інституту стратегічних досліджень, Інституту еволюційної економіки, Центр досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г. М. Доброва, Федерація роботодавців України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Міжнародного центру перспективних досліджень, Компанії CASE Україна, Райффайзен Банку «Аваль», Укрсиббанк, OTP Bank, The Bleyzer Foundation, Dragon Capital та FOREX CLUB в Україні.

«Консенсус-прогноз» ґрунтується на консультаціях та дискусіях з експертами. Просимо звернути увагу на те, що всі прогнозні показники, надані учасниками семінару, не є офіційними прогнозами установ, а лише експертними оцінками фахівців.

Ми висловлюємо щирі подяку всім спеціалістам, які брали участь у цій роботі.

Основні макроекономічні показники 2007-2012 рр.

Показник	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Реальний сектор, млн. грн.						
Номинальний ВВП	720 731	948 056	913 345	1 082 569	1 302 079	1 408 889
Споживання	558 581	758 902	772 826	914 230	1 113 008	1 269 601
Валове нагромадження	203 318	264 883	155 815	199 918	270 019	257 335
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг	-41 168	-75 729	-15 296	-31 579	-80 948	-118 047
<i>Індекс, рік до року</i>						
Реальний ВВП	107,9	102,3	85,2	104,1	105,2	100,2
Споживання	113,6	110,1	87,8	106,4	111,1	109,6
Валове нагромадження основного капіталу	123,9	98,8	49,5	103,9	107,1	100,9
Експорт товарів та послуг	103,3	105,7	78,0	103,9	104,3	92,3
Імпорт товарів та послуг	121,5	117,0	61,1	111,3	117,7	101,9
Інфляція, індекс						
Індекс споживчих цін (середній за рік)	112,8	125,2	115,9	109,4	108,0	100,6
грудень до грудня попереднього року	116,6	122,3	112,3	109,1	104,6	99,8
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)	119,5	135,5	106,5	120,9	119,0	103,7
грудень до грудня попереднього року	123,3	123,0	114,3	118,7	114,2	100,3
Зовнішній сектор, млн. дол. США						
Рахунок поточних операцій	-5 272	-12 763	-1 732	-3 018	-10 245	-14 761
Обсяг експорту товарів та послуг	64 001	85 612	54 253	69 255	88 844	89 768
Обсяг імпорту товарів та послуг	72 153	99 962	56 206	73 239	99 001	-104 540
Прямі іноземні інвестиції	9 218	9 903	4 654	5 759	7 015	6 627
Зовнішній сектор, % до ВВП						
Рахунок поточних операцій	-3,7	-7,1	-1,5	-2,2	-6,3	-8,4
Обсяг експорту товарів та послуг	44,8	47,6	46,3	50,8	54,5	50,9
Обсяг імпорту товарів та послуг	50,6	55,6	47,9	53,7	60,8	59,3
Прямі іноземні інвестиції	6,5	5,5	4,0	4,2	4,3	3,8
Зовнішній сектор, % рік до року (номинальний)						
Обсяг експорту товарів та послуг	127,4	133,8	63,4	127,7	128,3	101
Обсяг імпорту товарів та послуг	135,4	138,5	56,2	130,3	135,2	105,6
Обмінний курс, грн./дол. США						
Середній	5,05	5,27	7,79	7,94	7,97	7,99
На кінець періоду	5,05	7,70	7,99	7,96	7,99	7,99
Зведений бюджет, млн. грн.						
Всі доходи	219 939	297 845	272 967	314 506	398 554	445 525
Всі видатки (включаючи «кредитування»)	227 610	312 028	310 225	379 191	421 612	492 454
Загальний баланс	-7 671	-14 183	-37 258	-64 685	-23 058	-46 929
Приватизація	2 459	482	808	1 093	11 480	6 763
Зведений бюджет, % до ВВП						
Всі доходи	30,5	31,4	29,9	29,1	30,6	31,6
Всі видатки (включаючи «кредитування»)	31,6	32,9	34,0	35,0	32,3	35,0
Загальний баланс	-1,1	-1,5	-4,1	-5,9	-1,8	-3,3
Приватизація	0,3	0,05	0,1	0,1	0,9	0,5
Гроші та кредит						
Грошова база (на кінець періоду), млн. грн.	141 901	186 671	194 965	225 692	239 885	255 283
грудень до грудня попереднього року, %	46,0	31,6	4,4	15,8	6,3	6,4
Грошова маса (М3) (на кінець періоду), млн. грн.	396 156	515 727	487 298	597 872	685 515	773 199
грудень до грудня попереднього року, %	51,7	30,2	-5,5	22,7	14,7	12,8
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн.						
Номинальна, скоригована на індекс споживчих цін, у % до попереднього року	1 351	1 806	1 906	2 239	2 633	3 025
	115,0	106,8	91,0	109,7	108,9	114,4

**Динаміка консенсус-прогнозу на 2011 рік
(березень 2010 – листопад 2011)**

Показник	2011 звіт	березень 2010	відхилення (березень 2010 / звіт 2011)	березень 2011	відхилення (березень 2011 / звіт 2011)	листопад 2011	відхилення (листопад 2011 / звіт 2011)
Реальний сектор, млн. грн.							
Номінальний ВВП	1 302 079	1 244 736	-4,4%	1 268 997	-2,5%	1 294 550	-0,6%
Споживання	1 113 008	1 004 024	-9,8%	1 050 248	-5,6%	1 085 719	-2,5%
Валове нагромадження	270 019	254 540	-5,7%	257 366	-4,7%	262 502	-2,8%
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг	-80 948	-16 431	+64 517	-36 431	+44 517	-55 688	+25 260
<i>Індекс, рік до року</i>							
Реальний ВВП	105,2	104,7	-0,5 в.п.	104,6	-0,6 в.п.	104,7	-0,5 в.п.
Споживання	111,1	104,5	-6,6 в.п.	104,3	-6,8 в.п.	107,1	-4,0 в.п.
Валове нагромадження основного капіталу	107,1	109,3	+2,2 в.п.	111,3	4,2 в.п.	110,8	+3,7 в.п.
Інфляція, індекс							
Індекс споживчих цін (середній за рік)	108,0	110,6	+2,6 в.п.	110,3	+2,3 в.п.	109,2	+1,2 в.п.
грудень до грудня попереднього року	104,6	110,1	+5,5 в.п.	111,1	+6,5 в.п.	109,0	+4,4 в.п.
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)	119,0	111,5	-7,5 в.п.	116,3	-2,7 в.п.	118,5	-0,5 в.п.
грудень до грудня попереднього року	114,2	111,1	-3,1 в.п.	116,5	+2,3 в.п.	119,6	+5,4 в.п.
Зовнішній сектор, млн. дол. США							
Рахунок поточних операцій	-10 245	-999	+9246	-3 650	+6595	-6 305	+3940
Обсяг експорту товарів та послуг	88 844	68 924	-22,4%	80 627	-9,2%	86 038	-3,2%
Обсяг імпорту товарів та послуг	99 001	70 942	-28,3%	85 178	-14,0%	93 112	-5,9%
Прямі іноземні інвестиції	7 015	6 628	+16 873	6 348	+16 593	5 908	+16 153
Зовнішній сектор, % до ВВП							
Рахунок поточних операцій	-6,3	-0,7	+5,6%	-2,3	-7,9%	-3,9	+4,0
Обсяг експорту товарів та послуг	54,5	45,4	-9,1%	50,5	-4,0%	53,0	-1,5%
Обсяг імпорту товарів та послуг	60,8	46,8	-14,0%	53,4	-7,4%	57,4	-3,4%
Прямі іноземні інвестиції	4,3	4,4	+0,1%	4,0	-0,3%	3,6	-0,7%
Зовнішній сектор, % рік до року (номінальний)							
Обсяг експорту товарів та послуг	128,3	111,9	-16,4 в.п.	117,8	-10,5 в.п.	126,4	-1,9 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	135,2	112,4	-22,8 в.п.	117,9	-17,3 в.п.	129,4	-5,8 в.п.
Обмінний курс, грн./дол. США							
Середній	7,97	8,20	+2,9%	7,95	-0,3%	7,98	+0,1%
На кінець періоду	7,99	8,23	+3,0%	8,00	+0,1%	8,06	+0,9%
Зведений бюджет, млн. грн.							
Всі доходи	398 554	377 835	-5,2%	372 637	-6,5%	393 352	-1,3%
Всі видатки (включаючи «кредитування»)	421 612	413 808	-1,8%	419 387	-0,5%	427 358	+1,4%
Загальний баланс	-23 058	-35 973	-12 915	-46 750	-23 692	-34 006	-10 948
Приватизація	11 480	4 648	-6 832	10 683	-797	10 396	-1 084
Зведений бюджет, % до ВВП							
Всі доходи	30,6	30,4	-0,2 в.п.	29,4	-1,2 в.п.	30,4	-0,2 в.п.
Всі видатки (включаючи «кредитування»)	32,3	33,2	+0,9 в.п.	33,0	+0,7 в.п.	33,0	+0,7 в.п.
Загальний баланс	-1,8	-2,9	-1,1 в.п.	-3,7	-1,9 в.п.	-2,6	-0,8 в.п.
Приватизація	0,9	0,4	-0,5 в.п.	0,8	-0,1 в.п.	0,8	-0,1 в.п.
Гроші та кредит							
Грошова база (на кінець періоду), млн. грн.	239 885	225 126	-6,2%	258 721	+7,9%	253 519	+5,7%
грудень до грудня попереднього року, %	6,3	14,6	+8,3 в.п.	14,3	+8,0 в.п.	11,4	+5,1 в.п.
Грошова маса (М3) (на кінець періоду), млн. грн.	685 515	575 552	-16,0%	706 572	+3,1%	699 363	+2,0%
грудень до грудня попереднього року, %	14,7	17,0	+2,3 в.п.	18,5	+3,8 в.п.	16,8	+2,1 в.п.
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн.							
	2 633	2 248	-14,6%	2 523	-4,2%	2 651	+0,7%

**Динаміка консенсус-прогнозу на 2012 рік
(березень 2011 – листопад 2012)**

Показник	2012 звіт	березень 2011	відхилення (березень 2011 / звіт 2012)	квітень 2012	відхилення (квітень 2012 /звіт 2012)	листопад 2012	відхилення (листопад 2012 / звіт 2012)
Реальний сектор, млн. грн.							
Номінальний ВВП	1 408 889	1 490 776	+5,8%	1 479 807	+5,0%	1 422 682	+1,0%
Споживання	1 269 601	1 223 531	-3,6%	1 233 219	-2,9%	1 232 248	-2,9%
Валове нагромадження	257 335	325 159	+26,4%	329 075	+27,9%	276 889	+7,6%
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг	-118 047	-42 886	+75 161	-82 551	+35 496	-101 689	+16 358
<i>Індекс, рік до року</i>							
Реальний ВВП	100,2	105,1	+4,9 в.п.	103,2	+3,0 в.п.	101,0	+0,8 в.п.
Споживання	109,6	105,1	-4,5 в.п.	104,6	-5,0 в.п.	106,6	-3,0 в.п.
Валове нагромадження основного капіталу	100,9	110,2	+9,3 в.п.	104,2	+3,3 в.п.	95,7	-5,2 в.п.
Інфляція, індекс							
Індекс споживчих цін (середній за рік)	100,6	109,6	+9,0 в.п.	105,3	+4,7 в.п.	102,3	+1,7 в.п.
грудень до грудня попереднього року	99,8	109,2	+9,4 в.п.	108,0	+8,2 в.п.	103,6	+3,8 в.п.
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)	103,7	113,2	+9,5 в.п.	108,6	+4,9 в.п.	105,8	+2,1 в.п.
грудень до грудня попереднього року	100,3	112,7	+12,4 в.п.	110,5	+10,2 в.п.	106,1	+5,8 в.п.
Зовнішній сектор, млн. дол. США							
Рахунок поточних операцій	-14 761	-4 354	+10407	-9657	+5 104	-12 085	2 676
Обсяг експорту товарів та послуг	89 768	90 980	+1,4%	105 003	+17,0%	90 353	+0,7%
Обсяг імпорту товарів та послуг	-104 540	-96 386	-7,8%	-115 011	+10,0%	-103 775	-0,7%
Прямі іноземні інвестиції	6 627	6 510	-117	6 070	-557	5 993	-634
Зовнішній сектор, % до ВВП							
Рахунок поточних операцій	-8,4	-2,3	+6,1 в.п.	-5,3	+3,1 в.п.	-6,9	+1,5 в.п.
Обсяг експорту товарів та послуг	50,9	48,8	-2,1 в.п.	52,2	+1,3 в.п.	51,5	+0,6 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	59,3	51,7	-7,6 в.п.	57,7	-1,6 в.п.	-58,9	-118,2 в.п.
Прямі іноземні інвестиції	3,8	1,9	-1,9 в.п.	3,3	-0,5 в.п.	3,4	-0,4 в.п.
Зовнішній сектор, % рік до року (номінальний)							
Обсяг експорту товарів та послуг	101	112,8	+11,8 в.п.	110,1	+9,1 в.п.	102,2	+1,2 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	105,6	113,0	+7,4 в.п.	110,5	+4,9 в.п.	105,3	-0,3 в.п.
Обмінний курс, грн./дол. США							
Середній	7,99	8,03	+0,5%	8,10	+1,4%	8,08	+1,1%
На кінець періоду	7,99	8,04	+0,6%	8,34	+4,4%	8,41	+5,3%
Зведений бюджет, млн. грн.							
Всі доходи	445 525	434 066	-2,6%	439 922	-1,3%	439 075	-1,4%
Всі видатки (включаючи «кредитування»)	492 454	470 510	-4,5%	470 237	-4,5%	474 645	-3,6%
Загальний баланс	-46 929	-36 444	-22,3%	-30 315	-35,4%	-35 570	-24,2%
Приватизація	6 763	7 392	+9,3%	9 500	+40,5%	8 274	+22,3%
Зведений бюджет, % до ВВП							
Всі доходи	31,6	29,0	-2,6 в.п.	29,7	-2,6 в.п.	30,9	-0,7 в.п.
Всі видатки (включаючи «кредитування»)	35,0	31,5	-3,5 в.п.	31,8	-3,5 в.п.	33,4	-1,6 в.п.
Загальний баланс	-3,3	-2,4	+0,9 в.п.	-2,0	+0,9 в.п.	-2,5	+0,8 в.п.
Приватизація	0,5	0,5	0	0,6	0	0,6	+0,1 в.п.
Гроші та кредит							
Грошова база (на кінець періоду), млн. грн.	255 283	292 104	+14,4%	266 850	+4,5%	264 521	+3,6%
грудень до грудня попереднього року, %	6,4	14,1	+7,7 в.п.	11,2	+4,8 в.п.	10,3	+3,9 в.п.
Грошова маса (М3) (на кінець періоду), млн. грн.	773 199	837 415	+8,3%	748 349	-3,2%	758 169	-1,9%
грудень до грудня попереднього року, %	12,8	18,4	5,6 в.п.	9,2	-3,6 в.п.	10,6	-2,2 в.п.
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн.	3 025	2 853	-5,7	3 386	+11,9%	3 040	+0,5%

СТИСЛИЙ ОГЛЯД КОНСЕНСУС-ПРИПУЩЕНЬ

Консенсусні припущення макроекономічного прогнозу

Основні консенсусні припущення учасників семінару відображені у таблиці 4.

Таблиця 4

	на 2013 рік станом на:				на 2014 рік станом на:
	квітень 2012р.	серпень 2012 р.	листопад 2012 р.	квітень 2013р.	квітень 2013р.
ВВП, % реальної зміни:					
Світ	4,1	3,4	3,2	3,1	3,7
Російська Федерація	4,1	3,7	3,6	3,5	3,8
США	2,7	2,0	1,9	1,9	2,7
Китай	х	х	8,2	8,1	8,3
Євросона /ЄС	1,7	0,9	0,5	-0,1	1,1
Індекс споживчих цін, грудень до грудня попереднього року, %:					
Світ	103,1	103,2	103,8	103,8	104,1
Російська Федерація	107,3	106,4	106,3	106,7	106,3
США	102,1	101,9	102,1	102,0	102,1
Китай	х	х	103,0	103,7	104,3
Євросона/ЄС	101,9	101,8	102,0	102,1	102,1
Середньорічний обмінний курс, рубль/дол. США	29,8	31,7	32,0	31,1	32,4
Середньорічний обмінний курс, євро/дол. США	х	1,3	1,28	1,3	1,3
Середньорічна ціна на природний газ, дол. США за 1 тис. м ³	292,9	436	425,5	425,2	419,3
Ціни на нафту (середньорічна), дол. США/барель	103,2	106,5	102,4	106,8	109,5
Зміна тарифів на послуги (грудень до грудня), %:					
природний газ	х	37	29,0	25,0	13,8
електроенергія	х	31,9	19,0	18,5	11,9
водопостачання (ЖКГ)	х	14	18,3	18,6	13,3
водовідведення (ЖКГ)	х	13	18,2	18,7	11,4
утримання будинків і споруд та прибудинкових територій (квартирна плата)	х	15	16,2	16,8	11,3
теплостачання	х	32,5	25,0	22,0	16,3
перевезення пасажирів, багажу і вантажообороту залізничним транспортом	х	20,5	14,3	15,7	13,3
Загальнодоступні телекомунікаційні послуги зв'язку	х	15	15	11,9	10,0
Інші припущення					
Облікова ставка, %, на кінець року	7,8	7,3	7,4	7,6	7,3
Мінімальна заробітна плата (середньорічна), грн.	1073,7	1213,0	1195,2	1178	1361,5
Надходження від приватизації, млн. грн.	7263,5	9487,5	9637,5	8800	9950
Врожай зернових, млн. тонн	44,7	48,4	47,0	49,1	46,7

ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2012-2013 РОКИ

До Вашої уваги пропонується четвертий варіант Консенсус-прогнозу основних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2013 рік та перший варіант Консенсус-прогнозу основних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2014 рік, розраховані на базі матеріалів, представлених учасниками семінару (табл. 8 – 10).

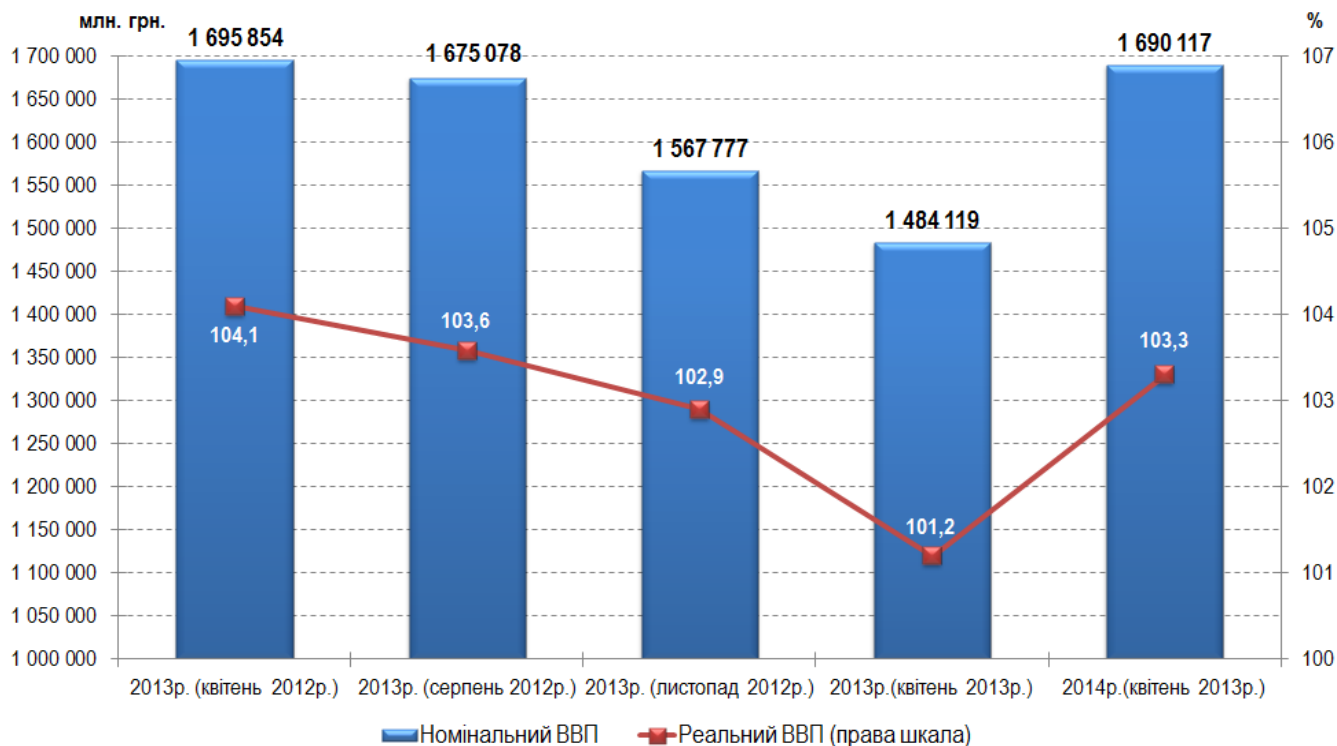

Рис. 1. Консенсус – прогноз реального та номінального ВВП на 2013-2014 роки

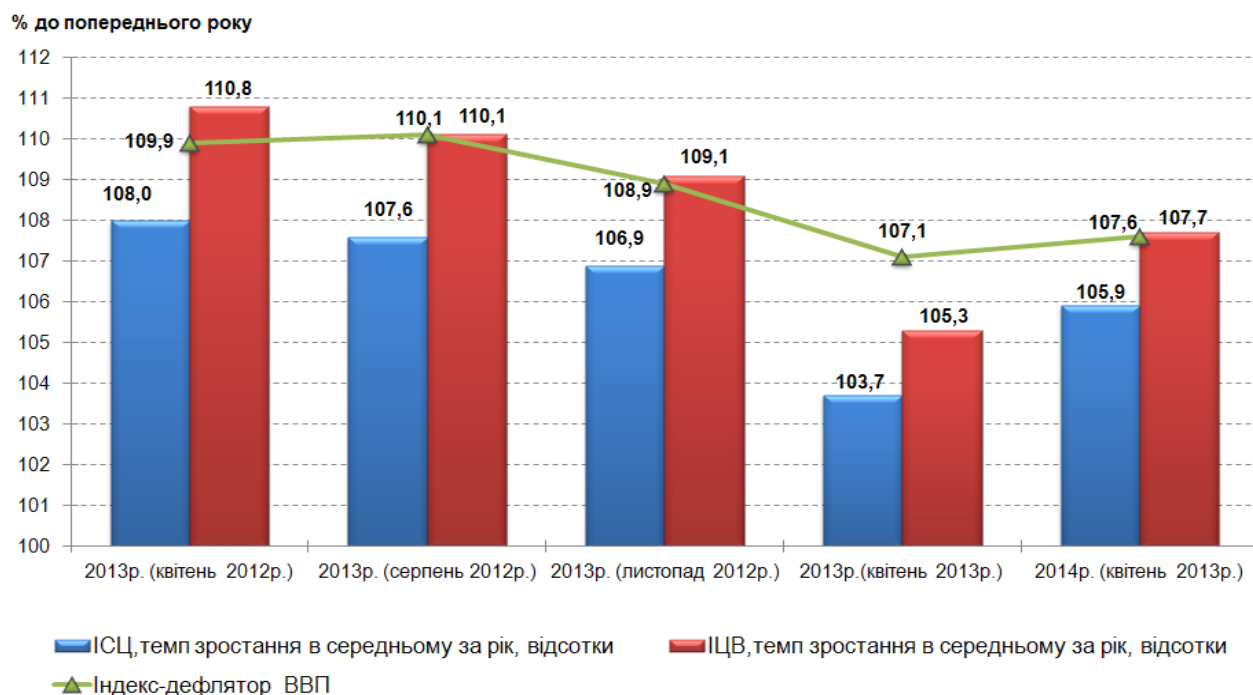

Рис. 2. Консенсус – прогноз цінових індексів на 2013-2014 роки

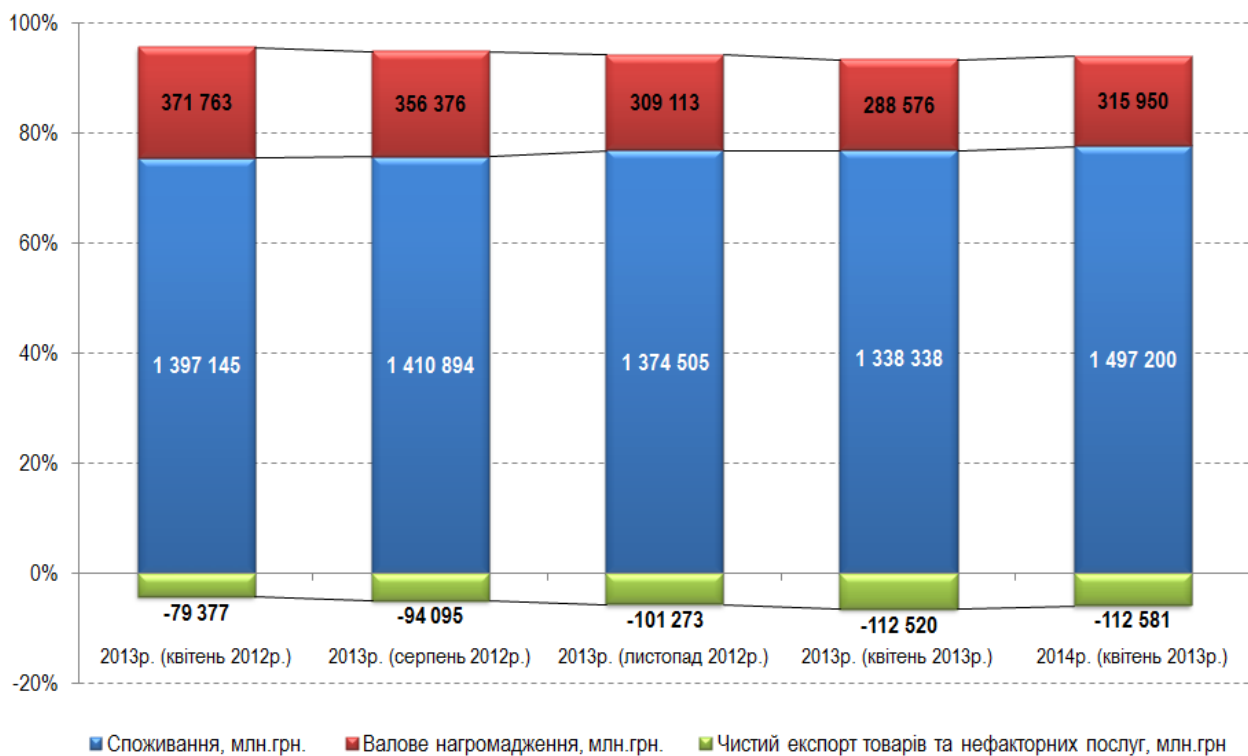

Рис. 3. Консенсус – прогноз основних складових ВВП за категоріями кінцевого використання на 2013-2014 роки

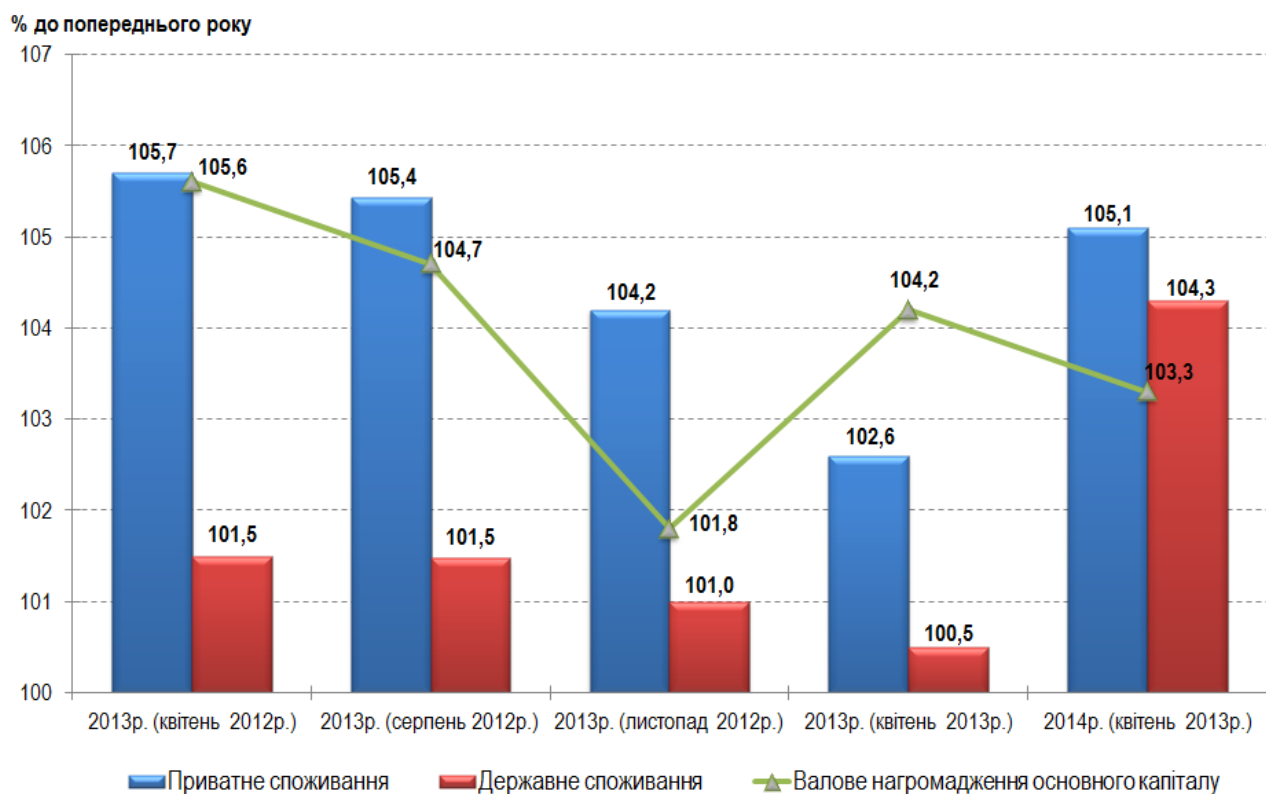

Рис. 4. Консенсус – прогноз приватного та державного споживання, валового нагромадження основного капіталу на 2013-2014 роки

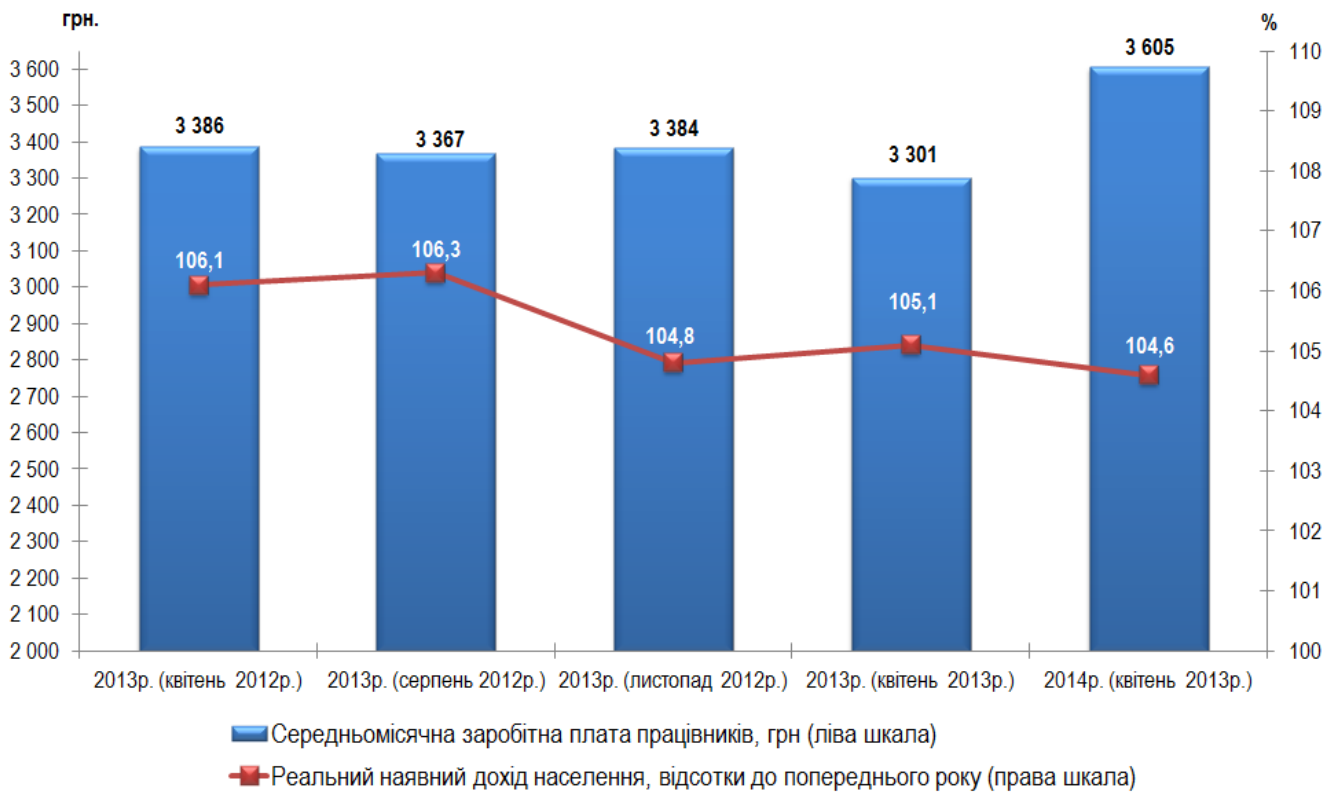

Рис. 5. Консенсус – прогноз середньої заробітної плати та реального наявного доходу населення на 2013-2014 роки

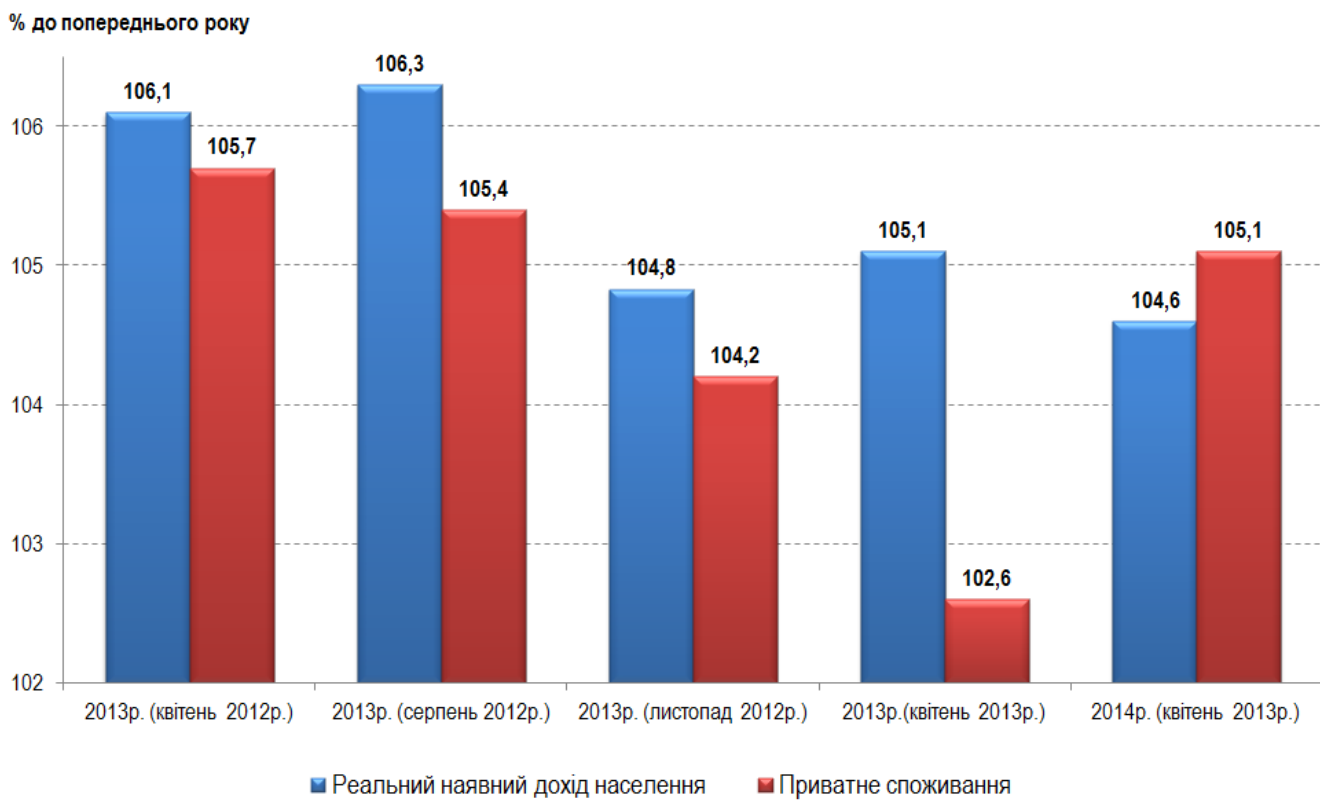

Рис. 6 Консенсус – прогноз реального наявного доходу населення та приватного споживання на 2013-2014 роки

Рис. 7. Консенсус – прогноз показників банківської сфери на 2013-2014 роки

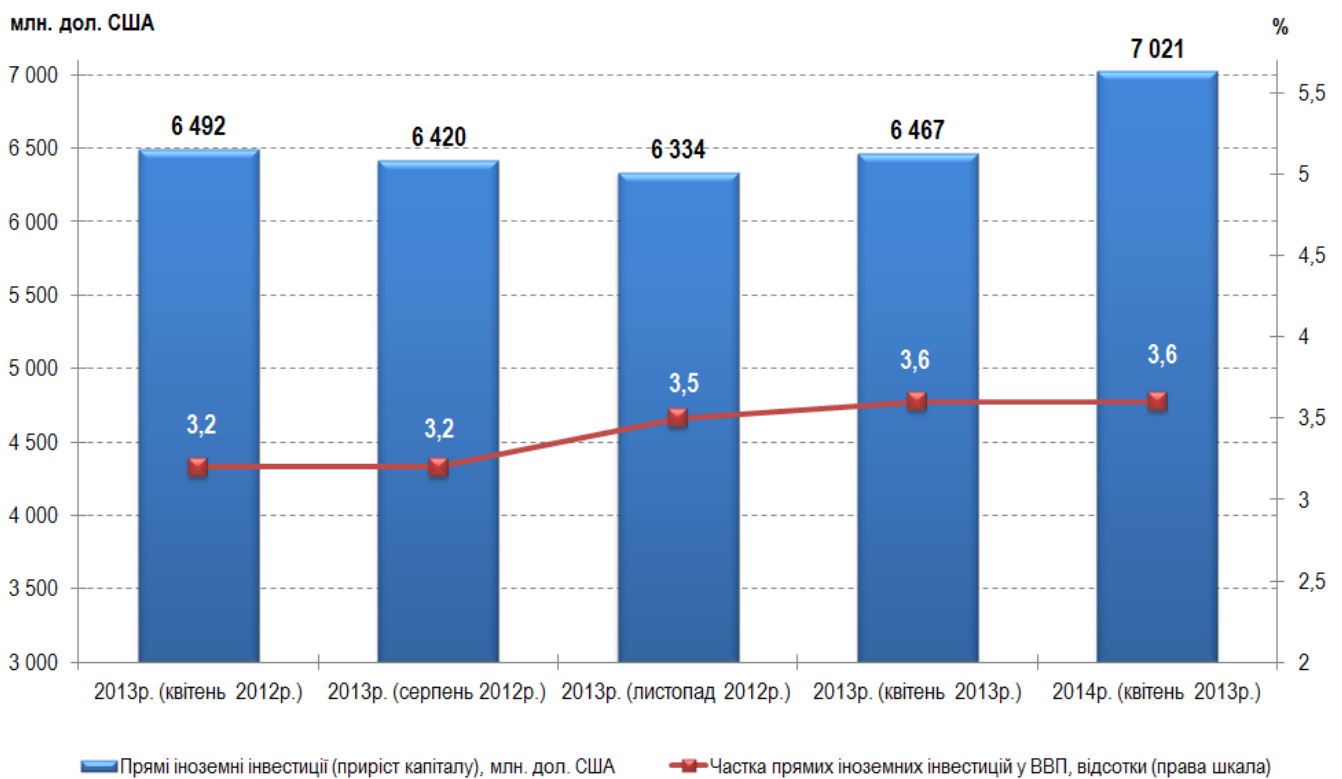

Рис. 8. Консенсус – прогноз обсягів чистого притоку прямих іноземних інвестицій на 2013-2014 роки

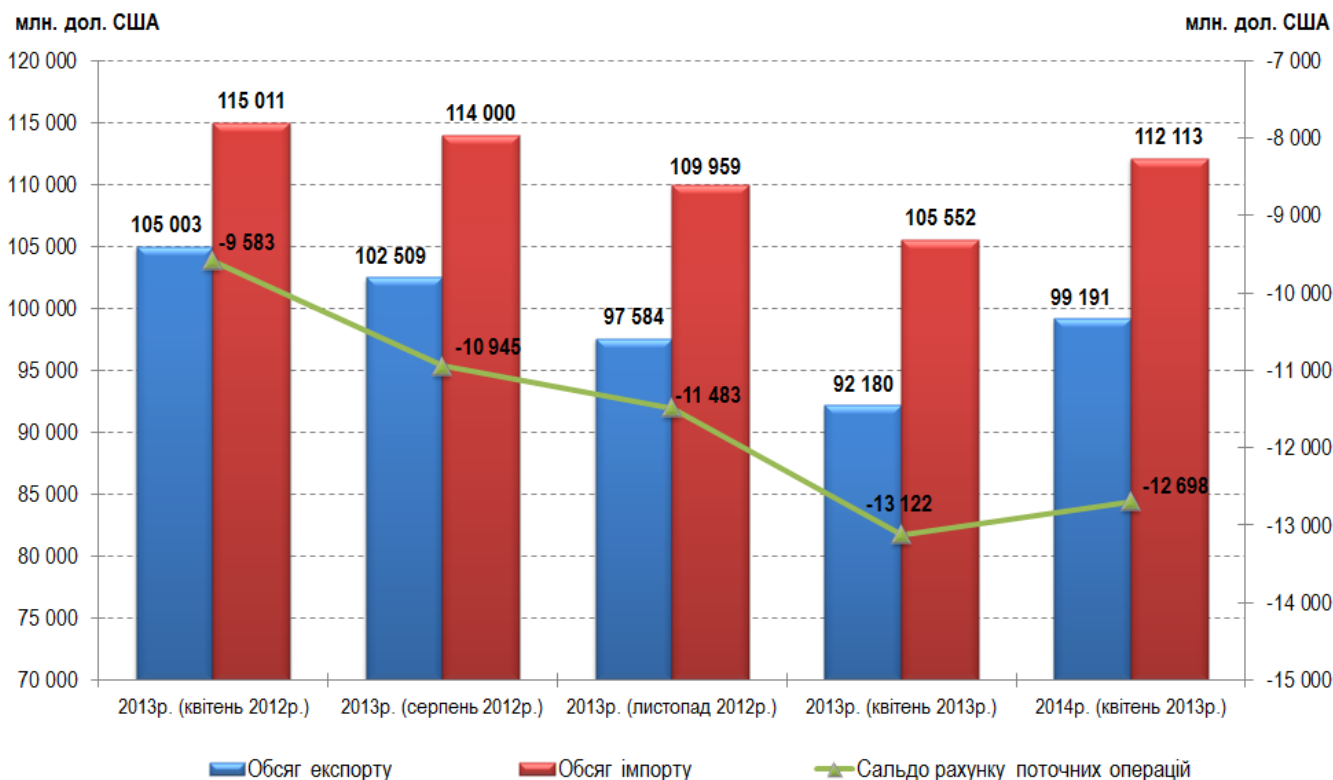

Рис. 9. Консенсус – прогноз обсягів експорту, імпорту товарів та послуг та усередненого значення від'ємного сальдо рахунку поточних операцій на 2013-2014 роки

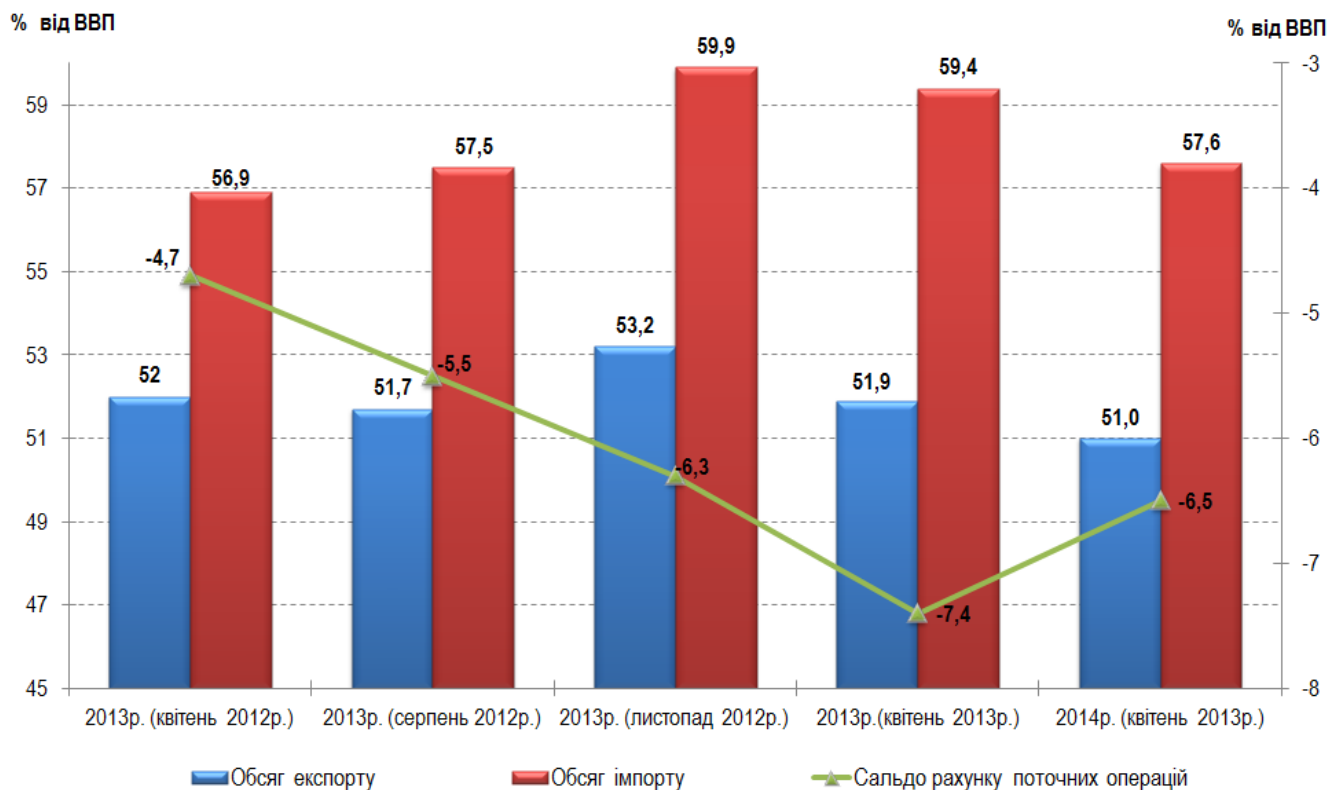

Рис. 10. Консенсус – прогноз експорту, імпорту товарів та послуг в структурі ВВП та усередненого значення від'ємного сальдо рахунку поточних операцій як частки у ВВП на 2013-2014 роки

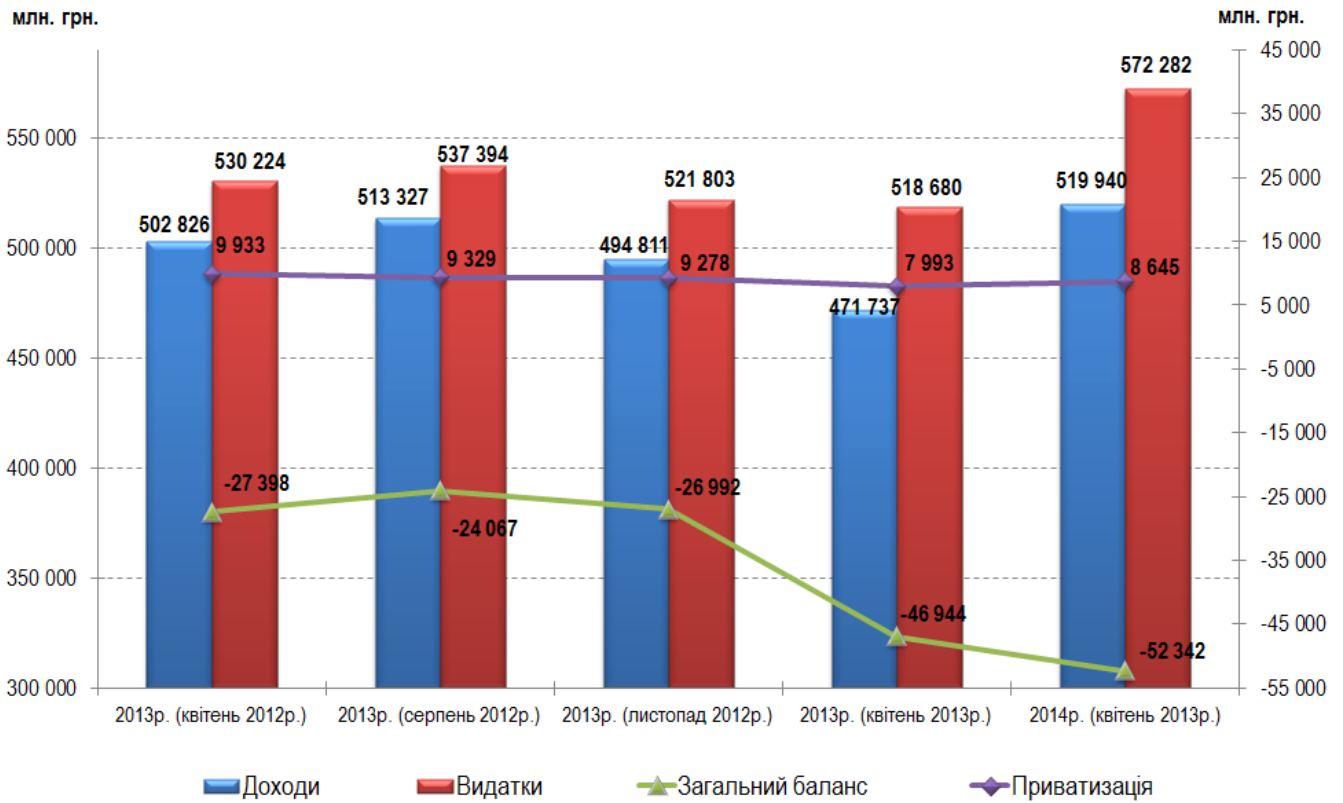

Рис. 11. Консенсус – прогноз бюджетних показників на 2013-2014 роки

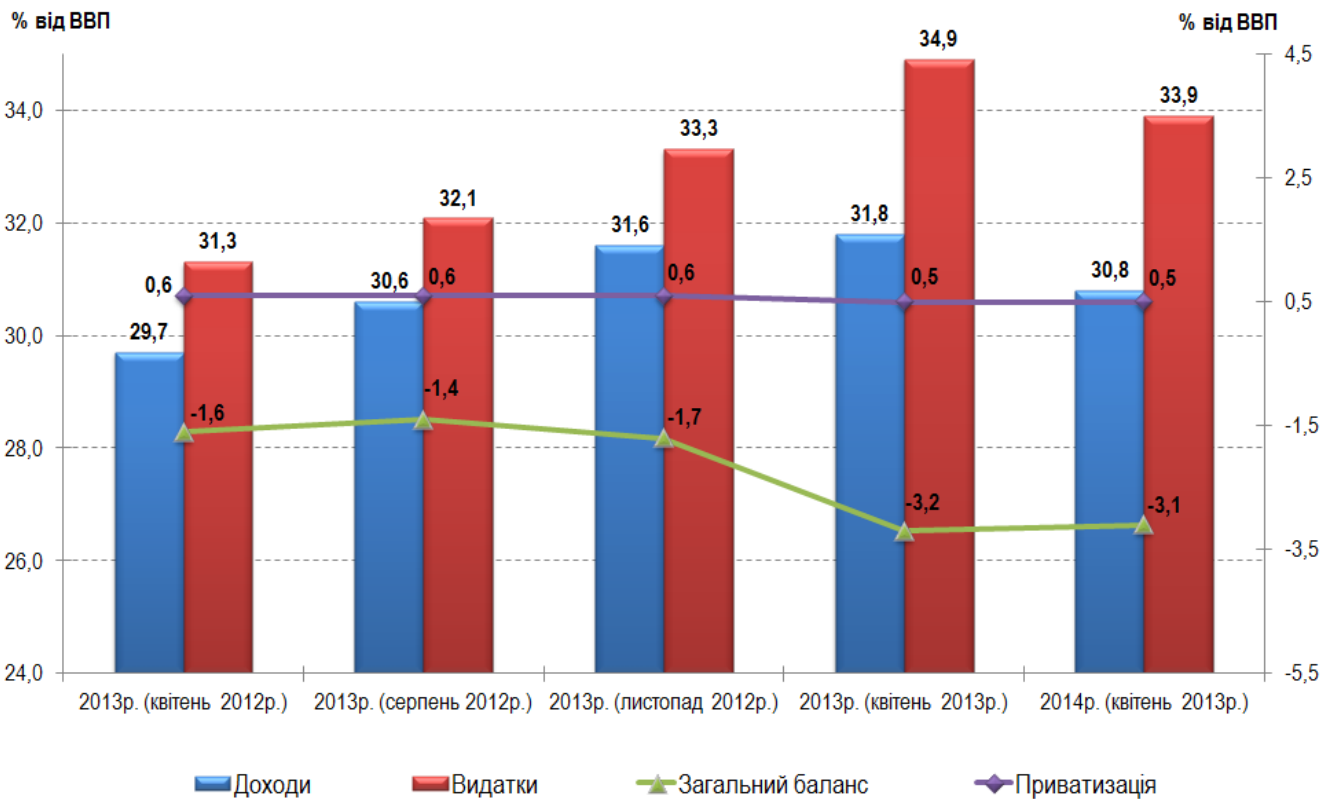

Рис. 12. Консенсус – прогноз бюджетних показників як частки ВВП на 2013-2014 роки

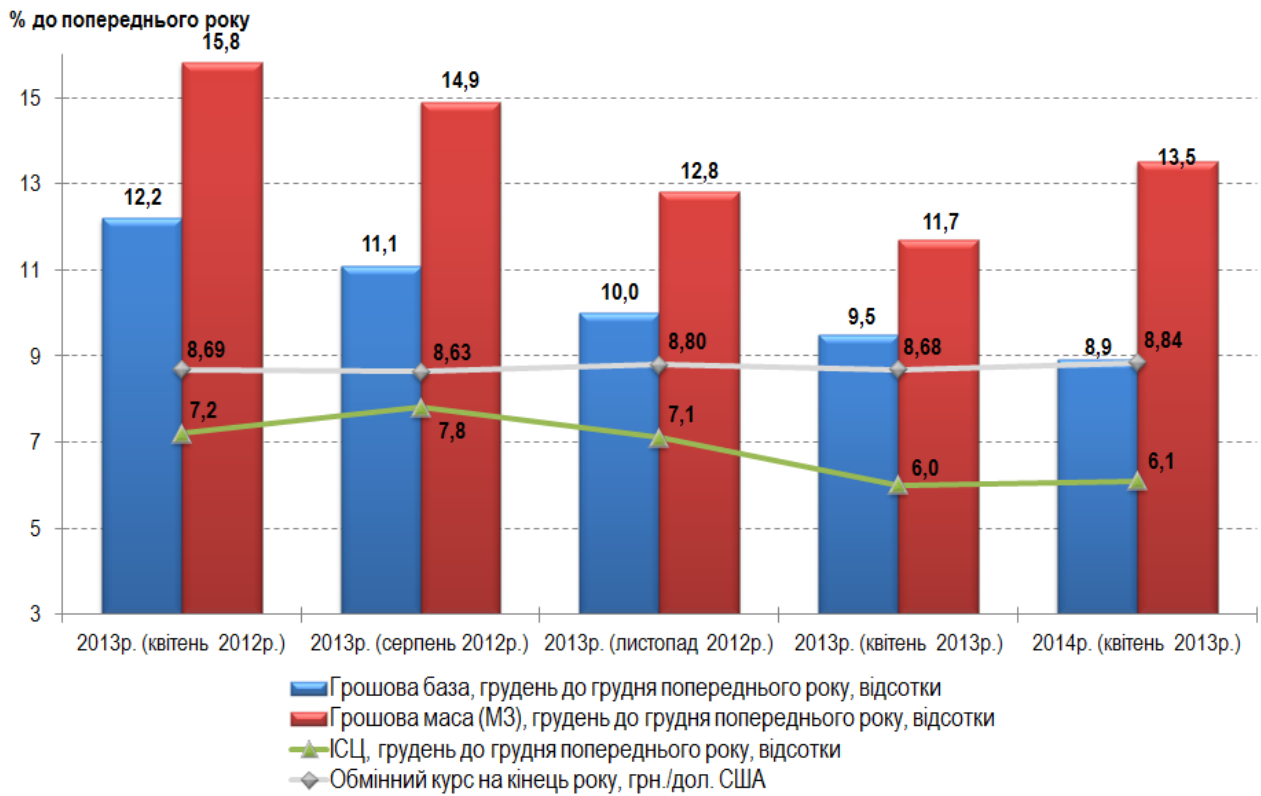

Рис. 13. Консенсус – прогноз показників грошово-кредитного ринку на 2013-2014 роки

ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2015-2016 РОКИ (УСЕРЕДНЕНИЙ)

Прогноз основних макропоказників на 2015-2016 роки представлено вперше (табл. 11).

При прогнозуванні на середньострокову перспективу основних макроекономічних показників у експертів не існує єдиного бачення розвитку країни. Так, значні розбіжності у прогнозі мають місце як за загальними показниками, так і за їх компонентами.

Консенсусна оцінка щодо зростання економіки України в середньому у 2015-2016 роках становить 4,1%. Але розбіжність між мінімальним та максимальним значенням досить значна – 2,7 відсоткового пункту (коливання від 2,8% до 5,5%).

В основному передбачається, що основним важелем економічного зростання буде розширення приватного споживання: усереднене значення реального приросту приватного споживання 5,7%. Але за цією компонентою варіація ще більш значна – 11,5 відсоткового пункту (від 1% до 12,5%).

За прогнозами фахівців досить стримано зростатимуть витрати загальнодержавного управління (консенсусна оцінка реального приросту державного споживання становить 3,6%). Але за цією компонентою фахівці дотримуються більш менш єдиної точки зору – варіація становить від 2% до 6,4%).

Значна невизначеність в прогнозах спостерігається і за інвестиційною компонентою - усереднений показник приросту реального інвестиційного попиту складає 0,6%, але варіація досягає 10,6 відсоткового пункту (від “мінус” 2,3% до “плюс” 8,3%). Це свідчить про різне бачення розвитку країни з точки зору модернізації виробництва, підвищення науково-технологічного потенціалу та зміцнення конкурентоспроможності.

Щодо цінової ситуації, то думка експертів і тут суттєво відрізняється. В основному експерти прогнозують утримання відносно низьких темпів інфляції у середньостроковій перспективі: усереднені прогнозні показники індексу споживчих цін та індексу цін виробників (середні за рік) становлять 105,2% та 107,2%. Але розбіжність між мінімальним та максимальним прогнозним значенням також суттєва - 7,8 відсоткового пункту (варіація показника індексу споживчих цін від 100,4% до 108,2%) та 16 відсоткових пунктів (варіація значення індексу цін виробників від 100,7% до 116,7%) відповідно.

Не спостерігається консенсусу у середньострокових прогнозних оцінках розвитку зовнішньої торгівлі. Так, оцінки сальдо рахунку поточних операцій варіюють від “мінус” 2,8% до “мінус” 6,7% від ВВП. Усереднене значення приросту обсягів експорту товарів та послуг становить 7,7% (варіація від “мінус” 3,3% до 11,6%), імпорту – 5,8% (варіація від “мінус” 7,6% до 9,9%).

Разом з тим параметри валютно-курсової політики відносно схожі. Прогнози середньорічного обмінного курсу гривні до долара США за період 2015 – 2016 роки коливаються в межах від 8,4 до 9,2 грн./дол. США (усереднене значення – 8,8 грн./дол. США).

Більш менш спільна позиція експертів у бюджетній сфері: прогнозисти вважають, що у середньостроковому періоді видатки бюджету перевищуватимуть доходи (усереднене значення дефіциту бюджету складе 2,4% від ВВП за 2015-2016 роки з максимальним значенням - 3% від ВВП).

Ризики на 2013-2014 роки

Пропонуємо до Вашої уваги консенсус-оцінку ризиків на 2013-2014 роки.

Експерти оцінювали ризики за двома критеріями: вірогідність реалізації конкретного ризику та вплив ризику на економіку України.

Оцінка реалізації ризиків та їх впливу на економіку України проводилася за наступною шкалою.

Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
значна ймовірність (50-60%%) прояву ризику – 4; середня ймовірність (30-49%%) прояву ризику – 3; помірна ймовірність (10-29%%) прояву ризику – 2; мала ймовірність (менше 10%) прояву ризику – 1; ризик не є вірогідним – 0.	значний вплив – 4; помірний вплив – 3; слабкий вплив – 2; незначний вплив – 1; немає впливу – 0.

На основі наданих матеріалів було розраховано інтегральну оцінку ризиків як добуток оцінок вірогідності реалізації явища та впливу явища на економіку України, зважений на кількість респондентів.

Ризики на 2013 рік оцінювались вчетверте, а на 2014 рік – вперше. Максимальна консенсус-оцінка зовнішніх та внутрішніх ризиків має інтегральну оцінку 16.

Лідеруючі позиції в 2013 році зайняли саме зовнішні ризики: «неотримання запланованого фінансування від МВФ», «дефіцит зовнішнього фінансування та звуження можливостей доступу до міжнародних ринків капіталу» та «згортання іноземними компаніями інвестиційних планів або перенесення термінів їх реалізації на майбутній період» (інтегральна оцінка 10), «погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури: чергове падіння цін на світових сировинних ринках» (інтегральна оцінка 9).

Водночас, незважаючи на значну залежність української економіки від зовнішніх факторів та їх вплив на формування стану внутрішнього ринку, підвищили експертні оцінки щодо вірогідності внутрішніх ризиків.

Найвищу інтегральну оцінку (12) серед внутрішніх ризиків 2013 року має «збереження низької кредитної активності комерційних банків». Досить високе місце посідають ризики, які зв'язані зі «значним зростанням дефіциту державного бюджету та касових розривів у Пенсійному фонді, інших Фондах державного соціального страхування та НАК «Нафтогаз України», «посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку» (інтегральна оцінка 10). Також високу інтегральну оцінку мають ризики: «масовий відтік капіталу з країни, викликаний порушенням стабільності на зовнішніх фінансових та сировинних ринках та нестабільність в Україні», «суттєве підвищення цін на природний газ для підприємств комунальної теплоенергетики», «суттєве підвищення тарифів на природний газ для населення», «поширення неплатоспроможності реального сектору економіки» (інтегральна оцінка 9).

Серед зовнішніх ризиків на 2014 рік, як і на 2013 рік, високу інтегральну оцінку мають ризики «неотримання запланованого фінансування від МВФ» (оцінка 10 на 2013 рік та 2014 рік) та «згортання іноземними компаніями інвестиційних проектів або перенесення термінів їх реалізації на майбутній період» (оцінка 10 на 2013 рік та 9 на 2014 рік). Водночас експертна оцінка ризиків «дефіцит зовнішнього фінансування та звуження можливостей доступу до міжнародних ринків капіталу» та «погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури: чергове падіння цін на світових сировинних ринках» зменшилась порівняно з оцінкою на 2013 рік – 8 проти 10 та 8 проти 9 відповідно. Поряд з цим на 2014 рік збільшена інтегральна оцінка ризику «збереження тенденції прискореного зростання цін на світових енергетичних ринках» з 7 у 2013 році до 8 (у випуску листопада 2012 року інтегральна оцінка також збільшувалась).

Серед внутрішніх ризиків на 2014 рік найбільшу інтегральну оцінку має ризик «збереження

низької кредитної активності комерційних банків» (інтегральна оцінка 11). Також прогнозисти високо оцінюють (оцінка 10) ризик «посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку» та «проведення значної емісії для фінансування дефіциту бюджету» (оцінка 9). Тобто за оціненими внутрішніми ризиками на 2014 рік, найбільш вірогідними і впливовими залишаються ризики у банківському та бюджетному секторах.

Таблиця 5

Інтегральна оцінка зовнішніх ризиків на 2013-2014 роки у квітні 2013 року

<u>Зовнішні ризики</u>	2013			2014		
	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
Неотримання запланованого фінансування від МВФ	10	4	3	10	3	3
Дефіцит зовнішнього фінансування та звуження можливостей доступу до міжнародних ринків капіталу	10	3	3	8	2	3
Згорання іноземними компаніями інвестиційних планів або перенесення термінів їх реалізації на майбутній період	10	3	3	9	3	3
Погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури: чергове падіння цін на світових сировинних ринках	9	3	4	8	2	4
Посилення боргової кризи в Єврозоні	8	3	3	6	2	3
Збереження тенденції прискореного зростання цін на світових енергетичних ринках	7	2	4	8	2	4
Повільне зростання економіки США	7	3	3	6	2	3
Девальвація євро та зниження попиту у ЄС	6	2	3	6	2	3
Посилення військового конфлікту на Близькому Сході	6	2	3	6	2	3
Вірогідність виходу країн з Єврозони	4	2	3	4	2	3

Таблиця 6

Інтегральна оцінка внутрішніх ризиків на 2013-2014 роки у квітні 2013 року

<u>Внутрішні ризики</u>	2013			2014		
	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
Збереження низької кредитної активності комерційних банків	12	4	3	11	3	3
Значне зростання дефіциту державного бюджету та касових розривів у Пенсійному фонді, інших Фондах державного соціального страхування та НАК «Нафтогаз України»	10	3	3	9	3	3
Посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку	10	3	3	10	3	3

Внутрішні ризики	2013			2014		
	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
Масовий відтік капіталу з країни, викликаний порушенням стабільності на зовнішніх фінансових та сировинних ринках та нестабільність в Україні	9	3	3	7	2	3
Суттєве підвищення цін на природний газ для підприємств комунальної теплоенергетики	9	3	3	7	2	3
Суттєве підвищення тарифів на природний газ для населення	9	3	3	6	2	3
Поширення неплатоспроможності реального сектору економіки	9	3	3	8	2	3
Зволікання з підвищенням тарифів на природний газ та комунальні послуги	7	2	3	8	3	3
Проведення значної емісії для фінансування дефіциту бюджету	7	2	3	9	3	3
Ризик «нової хвилі» дестабілізації у банківському секторі	7	2	3	7	2	3
Погіршення ситуації на ринку праці: скорочення кількості зайнятих та збільшення чисельності безробітних	7	3	3	5	2	3
Накопичення заборгованості з відшкодування ПДВ	7	3	3	7	3	3
Зростання заборгованості по сплаті за житлово-комунальні послуги	6	3	2	6	3	2
Зростання заборгованості по заробітній платі	6	2	2	5	2	2
Суттєве підвищення тарифів на природний газ для промисловості	5	2	3	6	2	3
Непроведення приватизації крупних об'єктів	5	2	2	5	2	2
Нарощування негативних інфляційних очікувань населення	5	2	3	7	2	3
Посилення ревальваційних тенденцій на валютному ринку	3	1	3	4	2	3

Таблиця 7

Ризики у квітні 2012 року – квітні 2013 року	Інтегральна оцінка ризиків				
	на 2013 рік станом на:				на 2014 рік станом на:
	Квітень 2012	Серпень 2012	Листопад 2012	Квітень 2013	Квітень 2013
Зовнішні ризики					
Неотримання запланованого фінансування від МВФ	x	8	8	10	10
Згорання іноземними компаніями інвестиційних планів або перенесення термінів їх реалізації на майбутній період	7	8	8	10	9
Погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури: чергове падіння цін на світових сировинних ринках	9	10	10	9	8
Дефіцит зовнішнього фінансування та звуження можливостей доступу до міжнародних ринків капіталу	9	11	10	10	8
Збереження тенденції прискореного зростання цін на світових енергетичних ринках	8	9	8	7	8
Посилення боргової кризи в Єврозоні	9	8	10	8	6
Посилення військового конфлікту на Близькому Сході	9	8	8	6	6
Повільне зростання економіки США	6	8	8	7	6
Девальвація євро та зниження попиту у ЄС	7	8	7	6	6
Вірогідність виходу країн з Єврозони	x	6	4	4	4
Внутрішні ризики					
Збереження низької кредитної активності комерційних банків	11	10	11	12	11
Посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку	12	11	13	10	10
Значне зростання дефіциту державного бюджету та касових розривів у Пенсійному фонді, інших Фондах державного соціального страхування та НАК «Нафтогаз України»	8	9	13	10	9
Проведення значної емісії для фінансування дефіциту бюджету	7	7	7	7	9
Зволікання з підвищенням тарифів на природний газ та комунальні послуги	4	5	6	7	8
Поширення неплатоспроможності реального сектору економіки	6	8	8	9	8
Ризик «нової хвилі» дестабілізації у банківському секторі	7	10	9	7	7
Нарощування негативних інфляційних очікувань населення	7	8	9	5	7
Суттєве підвищення цін на природний газ для підприємств комунальної теплоенергетики	10	9	10	9	7
Масовий відтік капіталу з країни, викликаний порушенням стабільності на зовнішніх фінансових та сировинних ринках	9	8	9	9	7
Накопичення заборгованості з відшкодування ПДВ	6	6	9	7	7
Суттєве підвищення тарифів на природний газ для промисловості	8	9	9	5	6
Зростання заборгованості по сплаті за житлово-комунальні послуги	5	7	7	6	6
Суттєве підвищення тарифів на природний газ для населення	11	10	11	9	6
Погіршення ситуації на ринку праці: скорочення кількості зайнятих та збільшення чисельності безробітних	5	6	8	7	5
Непроведення приватизації крупних об'єктів	5	4	6	5	5
Зростання заборгованості по заробітній платі	5	6	5	6	5
Посилення ревальваційних тенденцій на валютному ринку	1	2	2	3	4

**Консенсус-прогноз на 2013-2014 роки
(станом на квітень 2013 року)**

Показник	2013	2014	2013		2014	
	Середнє		MIN	MAX	MIN	MAX
Реальний сектор	млн. грн.					
Номінальний ВВП	1 484 119	1 690 117	1 326 552	1 569 657	1 461 993	1 800 039
Споживання	1 338 338	1 497 200	1 140 835	1 404 179	1 286 553	1 755 781
приватне	1 043 739	1 165 809	874 198	1 122 656	973 687	1 393 477
державне	294 657	336 931	266 637	313 931	301 508	374 000
Валове нагромадження	288 576	315 950	257 260	332 897	266 700	395 542
Валове нагромадження основного капіталу	288 847	319 236	251 145	328 208	269 740	390 220
приватного	259 420	283 892	231 279	288 823	217 540	343 394
державного	41 169	50 833	28 976	52 478	32 221	60 571
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг	-112 520	-112 581	-139 223	-62 787	-151 142	-69 198
Валові національні заощадження	179 916	201 091	-58 290	310 025	-67 450	361 272
	індекс, рік до року					
Реальний ВВП	101,2	103,3	94,6	103,0	101,3	104,6
Споживання	102,1	105,1	100,2	103,7	100,3	112,8
приватне	102,6	105,1	100,0	108,2	100,3	111,4
державне	100,5	104,3	97,9	109,6	99,8	125,0
Валове нагромадження основного капіталу	104,2	103,3	94,5	126,3	90,2	114,5
Експорт товарів та послуг	100,8	103,3	94,1	107,0	95,4	110,0
Імпорт товарів та послуг	102,4	104,2	97,2	108,5	98,3	109,3
Інфляція	індекс					
Дефлятор ВВП (середній за рік)	107,1	107,6	102,3	114,0	100,0	114,0
Індекс споживчих цін (середній за рік)	103,7	105,9	100,3	106,5	100,4	110,0
грудень до грудня попереднього року	106,0	106,1	103,3	108,7	103,5	109,3
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)	105,3	107,7	99,4	113,2	100,8	115,1
грудень до грудня попереднього року	106,6	108,0	104,0	110,8	104,0	114,8
Зовнішній сектор	млн. дол. США					
Рахунок поточних операцій	-13 122	-12 698	-16 075	-5 580	-17 377	-6 700
Обсяг експорту товарів та послуг	92 180	99 191	87 872	97 600	81 374	109 700
Обсяг імпорту товарів та послуг	-105 552	-112 113	-111 000	-98 297	-122 900	-92 213
Баланс доходів	-3 005	-3 280	-3 415	-2 250	-4 000	-1 700
Офіційні трансферти (нетто)	3 256	3 503	2 700	4 000	2 800	4 200
Сальдо рахунку операцій з капіталом	11 223	13 297	1 610	16 748	12 812	18 725
Прямі іноземні інвестиції	6 467	7 021	4 900	8 500	6 887	9 000
Зовнішній сектор	у відсотках до ВВП					
Рахунок поточних операцій	-7,4	-6,5	-9,0	-2,9	-9,4	-3,5
Обсяг експорту товарів та послуг	51,9	51,7	47,3	54,5	47,1	58,4
Обсяг імпорту товарів та послуг	-59,4	-57,6	-61,9	-53,8	-65,5	56,9

Показник	2013	2014	2013		2014	
	Середнє		MIN	MAX	MIN	MAX
Баланс доходів	-1,7	-1,7	-2,0	-1,2	-2,1	-1,0
Офіційні трансферти (нетто)	1,8	1,8	1,5	2,1	1,5	2,2
Сальдо рахунку операцій з капіталом	6,3	6,8	0,9	9,3	3,3	9,4
Прямі іноземні інвестиції	3,6	3,6	2,6	4,6	2,0	4,5
Зовнішній сектор	у відсотках, рік до року (номінальний)					
Обсяг експорту товарів та послуг	102,8	107,6	95,2	109,1	95,9	115,6
Обсяг імпорту товарів та послуг	101,4	106,2	94,7	106,9	93,8	113,4
Обмінний курс, грн./дол. США						
Середній	8,36	8,69	8,10	8,60	8,30	9,20
На кінець періоду	8,68	8,84	8,33	9,00	8,40	9,40
Зведений бюджет	млн. грн.					
Всі доходи	471 737	519 940	457 940	493 000	466 000	551 000
Всі видатки	518 680	572 282	500 126	545 000	550 000	609 000
Загальний баланс	-46 944	-52 342	-61 922	-23 443	-84 000	-26 000
Приватизація	7 933	8 645	6 000	10 200	5 000	15 870
Зведений бюджет	у відсотках до ВВП					
Всі доходи	31,8	30,8	29,8	31,5	28,5	32,0
Всі видатки	34,9	33,9	32,0	34,9	31,7	36,3
Загальний баланс	-3,2	-3,1	-4,0	-1,5	-5,5	-1,5
Приватизація	0,5	0,5	0,4	0,7	0,3	0,9
Гроші та кредит						
Грошова база (на кінець періоду), млн. грн.	279 567	304 539	270 600	320 000	286 200	345 000
грудень до грудня попереднього року, %	9,5	8,9	6,0	11,5	6,0	13,5
Грошова маса (М3) (на кінець періоду), млн. грн.	863 778	980 018	713 676	889 100	890 168	1 049 300
грудень до грудня попереднього року, %	11,7	13,5	5,7	111,0	8,0	19,0
Середньозважена середньорічна ставка за кредитами комерційних банків в національній валюті, %	16,1	14,8	14,0	20,0	13,0	19,0
Валові міжнародні резерви НБУ, млн.дол.США	23 052	23 959	20 538	26 000	19 821	30 000
Соціальні показники						
Наявне населення, млн. осіб	45,4	54,3	45,2	45,6	45,0	99,8
зміни у % до попереднього року	99,7	99,7	99,5	99,8	99,1	99,9
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн.	3 301	3 605	3 200	3 403	3 270	4 000
Наявні доходи населення, млрд. грн.	1 248	1 340	1 098	1 260	1 111	1 809
Реальні наявні доходи населення, % зміна до попереднього року	5,1	4,6	-0,4	6,2	-1,8	11,0

**Динаміка консенсус-прогнозу на 2013 рік
(квітень 2012 – квітень 2013)**

Показник	квітень 2012	серпень 2012	відхилення (квітень 2012/серпень 2012)	листопад 2012	відхилення (серпень 2012/листопад 2012)	квітень 2013	відхилення (листопад 2012/квітень 2013)
Реальний сектор, млн. грн.							
Номинальний ВВП	1 695 854	1 675 078	-1,2%	1 567 777	-6,4%	1 484 119	-5,3%
Споживання	1 397 145	1 410 894	+1,0%	1 374 505	-2,6%	1 338 338	-2,6%
Валове нагромадження	371 763	356 376	-4,1%	309 113	-13,3%	288 576	-6,6%
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг	-79 377	-94 095	-14 718	-101 273	-7178	-112 520	-11247
Валові національні заощадження	285 480	285 523	+0,02%	237 144	-16,9%	179 916	-24,1%
Індекс, рік до року							
Реальний ВВП	104,1	103,6	-0,5 в.п.	102,9	-0,7 в.п.	101,2	-1,7 в.п.
Споживання	104,7	104,2	-0,5 в.п.	103,5	-0,7 в.п.	102,1	-1,4 в.п.
Валове нагромадження основного капіталу	105,6	104,7	-0,9 в.п.	101,8	-2,9 в.п.	104,2	+2,4 в.п.
Експорт товарів та послуг	104,6	104,8	+0,2 в.п.	101,8	-3 в.п.	100,8	-1,0 в.п.
Імпорт товарів та послуг	105,7	106,1	+0,4 в.п.	103,3	-2,8 в.п.	102,4	-0,9 в.п.
Інфляція, індекс							
Індекс споживчих цін (середній за рік)	108,0	107,6	-0,4 в.п.	106,9	-0,7 в.п.	103,7	-3,2 в.п.
грудень до грудня попереднього року	107,2	107,8	+0,6 в.п.	107,1	-0,7 в.п.	106,0	-1,1 в.п.
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)	110,8	110,1	-0,7 в.п.	109,1	-1,0 в.п.	105,3	-3,8 в.п.
грудень до грудня попереднього року	109,7	109,3	-0,4 в.п.	108,4	-0,9 в.п.	106,6	-1,8 в.п.
Зовнішній сектор, млн. дол. США							
Рахунок поточних операцій	-9 583	-10 945	-1 362	-11 483	-538,0	-13 122	-1 639
Обсяг експорту товарів та послуг	105 003	102 509	-2,4%	97 584	-4,8%	92 180	-5,5%
Обсяг імпорту товарів та послуг	-115 011	-114 000	-0,9%	-109 959	-3,5%	-105 552	-4,0%
Прямі іноземні інвестиції	6 492	6 420	-1,1%	6 334	-1,3%	6 467	2,1%
Зовнішній сектор, % до ВВП							
Рахунок поточних операцій	-4,7	-5,5	-0,8 в.п.	-6,3	-0,8 в.п.	-7,4	-1,1 в.п.
Обсяг експорту товарів та послуг	52,0	51,7	-0,3 в.п.	53,2	+1,5 в.п.	51,9	-1,3 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	-56,9	-57,5	+0,6 в.п.	-59,9	-2,4 в.п.	-59,4	+0,5 в.п.
Прямі іноземні інвестиції	3,2	3,2	0	3,5	0,3 в.п.	3,6	+0,1 в.п.
Зовнішній сектор, % рік до року (номинальний)							
Обсяг експорту товарів та послуг	110,9	109,9	-1 в.п.	107,5	-2,4 в.п.	102,8	-4,7 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	109,9	109,5	-0,4 в.п.	106,0	-3,5 в.п.	101,4	-4,6 в.п.
Обмінний курс, грн./дол. США							
Середній	8,4	8,45	+0,6%	8,55	+1,2%	8,36	-2,2%
На кінець періоду	8,7	8,63	-0,8%	8,81	+2,1%	8,68	-1,5%
Зведений бюджет, млн. грн.							
Всі доходи	502 826	513 327	+2,1%	494 811	-3,6%	471 737	-4,7%
Всі видатки	530 224	537 394	+1,4%	521 803	-2,9%	518 680	-0,6%
Загальний баланс	-27 398	-24 067	+3 331	-26 992	-2925	-46 944	-19 952
Приватизація	9 933	9 329	-6,1%	9 278	-0,5%	7 933	-14,5%
Зведений бюджет, % до ВВП							
Всі доходи	29,7	30,6	+0,9 в.п.	31,6	1,0 в.п.	31,8	0,2 в.п.
Всі видатки	31,3	32,1	+0,8 в.п.	33,3	1,2 в.п.	34,9	1,6 в.п.
Загальний баланс	-1,6	-1,4	+0,2 в.п.	-1,7	-0,3 в.п.	-3,2	-1,5 в.п.
Приватизація	0,6	0,6	0	0,6	0	0,5	-0,1 в.п.
Гроші та кредит							
Грошова база (на кінець періоду), млн. грн.	299 306	297 655	-0,6%	291 024	-2,2%	279 567	-3,9%
грудень до грудня попереднього року, %	12,2	11,1	-1,1 в.п.	10,0	-1,10 в.п.	9,5	-0,5 в.п.
Грошова маса (М3) (на кінець періоду), млн. грн.	866 515	867 594	+0,1%	855 289	-1,4%	863 778	1,0%
грудень до грудня попереднього року, %	15,8	14,9	-0,9 в.п.	12,8	-2,1 в.п.	11,7	-1,1 в.п.
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн.	3 386	3 367	-0,6%	3 384	0,5%	3 301	-2,5%

**Відхилення консенсус-прогнозів на 2013 та 2014 роки
(станом на квітень 2013)**

Показник	консенсус-прогноз на 2013 рік станом на квітень 2013	консенсус-прогноз на 2014 рік станом на квітень 2013	відхилення (2014 від 2013)
Реальний сектор , млн. грн.			
Номінальний ВВП	1 484 119	1 690 117	+13,9%
Споживання	1 338 338	1 497 200	+11,9%
Валове нагромадження	288 576	315 950	+9,5%
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг	-112 520	-112 581	-61
Валові національні заощадження	179 916	201 091	+11,8%
Індекс, рік до року			
Реальний ВВП	101,2	103,3	+2,1 в.п.
Споживання	102,1	105,1	+3,0 в.п.
Валове нагромадження основного капіталу	104,2	103,3	-0,9 в.п.
Експорт товарів та послуг	100,8	103,3	+2,5 в.п.
Імпорт товарів та послуг	102,4	104,2	+1,8 в.п.
Інфляція , індекс			
Індекс споживчих цін (середній за рік)	103,7	105,9	+2,2 в.п.
грудень до грудня попереднього року	106,0	106,1	+0,1 в.п.
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)	105,3	107,7	+2,4 в.п.
грудень до грудня попереднього року	106,6	108,0	+1,4 в.п.
Зовнішній сектор , млн. дол. США			
Рахунок поточних операцій	-13 122	-12 698	+424
Обсяг експорту товарів та послуг	92 180	99 191	+7,6%
Обсяг імпорту товарів та послуг	-105 552	-112 113	+6,2%
Прямі іноземні інвестиції	-3 005	-3 280	+9,2%
Зовнішній сектор , % до ВВП			
Рахунок поточних операцій	-7,4	-6,5	+0,9 в.п.
Обсяг експорту товарів та послуг	51,9	51,7	-0,2 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	-59,4	-57,6	+1,8 в.п.
Прямі іноземні інвестиції	-1,7	-1,7	0
Зовнішній сектор , % рік до року (номінальний)			
Обсяг експорту товарів та послуг	102,8	107,6	+4,8 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	101,4	106,2	+4,8 в.п.
Обмінний курс , грн./дол. США			
Середній	8,36	8,69	+3,9%
На кінець періоду	8,68	8,84	+1,8%
Зведений бюджет , млн. грн.			
Всі доходи	471 737	519 940	+10,2%
Всі видатки	518 680	572 282	+10,3%
Загальний баланс	-46 944	-52 342	-5 398
Приватизація	7 933	8 645	+9,0;
Зведений бюджет, % до ВВП			
Всі доходи	31,8	30,8	-1,0 в.п.
Всі видатки	34,9	33,9	-1,0 в.п.
Загальний баланс	-3,2	-3,1	+0,1 в.п.
Приватизація	0,5	0,5	0
Гроші та кредит			
Грошова база (на кінець періоду), млн. грн.	279 567	304 539	+8,9%
грудень до грудня попереднього року, %	9,5	8,9	-0,6 в.п.
Грошова маса (М3) (на кінець періоду), млн. грн.	863 778	980 018	+13,5%
грудень до грудня попереднього року, %	11,7	13,5	+1,8 в.п.
Середньомісячна заробітна плата працівників , грн.	3 301	3 605	+9,2%

**Консенсус-прогноз на 2015-2016 роки
(станом на квітень 2013 року)**

Показник	2015-2016 роки		
	Середнє	MIN	MAX
Реальний сектор			
Номинальний ВВП, млн. грн.	1 966 086	1 491 233	2 276 963
Реальний ВВП, індекс, рік до року	104,1	102,8	105,5
Інфляція			
Індекс споживчих цін (середній за рік)	105,2	100,4	108,2
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)	107,2	100,7	116,7
Зовнішній сектор			
	млн. дол. США		
Рахунок поточних операцій	-11 421	-17 303	-4 578
Обсяг експорту товарів та послуг	106 911	108 800	115 047
Обсяг імпорту товарів та послуг	-118 649	-126 500	-118 985
Прямі іноземні інвестиції	8 014	5 000	10 000
Зовнішній сектор			
	у відсотках до ВВП		
Рахунок поточних операцій	-5,1	-6,7	-2,8
Обсяг експорту товарів та послуг	47,8	42,0	52,0
Обсяг імпорту товарів та послуг	-53,0	-56,3	53,5
Прямі іноземні інвестиції	3,6	2,0	4,3
Зовнішній сектор			
	у відсотках, рік до року (номинальний)		
Обсяг експорту товарів та послуг	107,7	96,7	111,6
Обсяг імпорту товарів та послуг	105,8	92,4	109,9
Обмінний курс, грн./дол. США			
Середній	8,8	8,4	9,2
На кінець періоду	8,9	8,3	9,5
Зведений бюджет			
	у відсотках до ВВП		
Всі доходи	31,7	29,3	32,7
Всі видатки	34,1	32,2	35,4
Загальний баланс	-2,4	-3,0	-1,2
Приватизація	x	x	x
Гроші та кредит			
Грошова база (на кінець періоду), млн. грн.	336 981	321 665	364 900
грудень до грудня попереднього року, %	9,1	6,0	16,5
Грошова маса (М3) (на кінець періоду), млн. грн.	1 161 011	1 026 600	1 259 100
грудень до грудня попереднього року, %	14,9	10,0	21,5
Валові міжнародні резерви НБУ, дол. млн. США	27 245	24 500	35 000
Соціальні показники			
Наявне населення, млн. осіб	44,9	44,5	45,4
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн.	4 077	3 500	5 025

Методологічні пояснення до таблиць 2, 3, 8, 9, 10 та 11:

Агреговані номінальні величини розраховані як просте середнє суми відповідних показників, наданих усіма прогнозуючими організаціями-учасниками 'Консенсус прогноз' опитування.

Для того, щоб середні (консенсусні) значення агрегованих номінальних величин дорівнювали сумі своїх компонент, середні значення структурних показників (таких, наприклад, як споживання та інвестиції) розраховано непрямо – за допомогою часток цих компонент від агрегованої величини. Наприклад, якщо є відомою середня вага споживання у ВВП, номінальне значення споживання дорівнюватиме добутку цієї ваги та значення середнього консенсусного ВВП, отриманого як просте середнє.

Індекси розраховані як просте середнє суми відповідних показників, наданих усіма організаціями.

Середні значення величин, що прогнозуються як відсоток від ВВП (зокрема, показники зовнішнього сектору та бюджету), розраховані як відношення середнього номінального значення показника до відповідного середнього значення ВВП. Показники, що прогнозуються у доларах США, розраховані як відсоток від ВВП з використанням усередненого середньорічного обмінного курсу.

Темпи росту грошових агрегатів у прогнозі на 2013 рік (станом на квітень 2013 року) розраховані як відношення простого середнього номінального значення, отриманого з експертних прогнозних показників учасників, до фактичного значення відповідного показника за 2012 рік, а на 2014 рік – як відношення простого середнього номінального значення, отриманого з експертних прогнозних показників учасників, до відповідного прогнозного показника 2013 року.

Середні значення сальдо рахунку поточних операцій розраховані як сума середніх значень статей рахунку. Середні значення дефіциту/профіциту бюджету розраховані як різниця між середніми значеннями доходів та видатків.

При підготовці консенсус-прогнозу організаціями-учасниками семінару були надані наступні матеріали:

- припущення прогнозу щодо економічної політики, яка проводитиметься у 2013-2014 роках, та деякі кількісні екзогенні параметри розвитку (наведені у таблиці 4);
- прогноз основних макроекономічних показників на 2013 та 2014 роки;
- додаткові текстові пояснення окремих організацій щодо припущень прогнозу;
- експертна оцінка ризиків на 2013-2014 роки (наведені у таблицях 5, 6 та 7).